

„Duch jest, který obživuje. Tělo nic neprospívá. SLOVA, která vám mluvím, Duch jsou a život jsou.“
J 6,63

HOD BOŽÍ

J 6,44-71

J 6,27

Jako novopečený diakon, tedy touto církví potvrzený kazatel, jsem na toto slovo Pána Ježíše kázal, když jsem se v roce 1970 poprvé ucházel o místo ve sboru. Bylo to v únoru ve Vysoké u Mělníka.

„Pracujte ne o pokrm, který hyne, ale o ten pokrm, který zůstává k životu věčnému, který Syn člověka dá vám. Nebo toho potvrdil Bůh Otec.“

Přišlo mi tenkrát v tom vesnickém kostelíku bez věže, (jak bývalo evangelíkům v osmdesátých letech osmnáctého století jedině trpěno), že tajemník dozoru nad církvemi by mohl v tom slovu evangelia zaslechnout rozvracení pracovní morálky věřících družstevníků: Zvolněte! Zvolněte v boji o zrno, a pusťte se do vedlejšáku, který slibuje živobytí navždy. Vám to, bratři a sestry, vykládat nemusím, ale soudruhům mezi námi je třeba říci, že Ježíš ovšem neradí: přestaňte makat. Naopak. Snažte se. „Dělejte všecko poctivě jako Pánu a ne lidem“ nabádá v jeho Duchu apoštol. Pánu svěř plnění plánu (Kol 3,23). Avšak na poli i ve chlévě buďte a zůstávejte na příjmu toho chleba zhůry. Jím vyživujte ducha vši své práce. Modlí se a pracuj neznamena jedno po druhém. Výnos své práce ber jako bonus svého duchovního života přidáný k přednostnímu svému hledání království Božího a jeho spravedlnosti, tedy k průběžnému úsilí své duše o chleba „sestupující z nebe“, jímž Ježíš označuje sám sebe. Prostě do ničeho se nehrň sám, jenom na vlastní pěst. Čti Bibli a vnitřně se zaposlouchej jak jeho Slovo strávit, a učinit je zdrojem své duchovní energie, svého rozhodování, svého konání. Život, o který nám vírou běží, nespočívá v tom, kolik přijmeme kalorií, ale v každém slovu přicházejícím od Boha. On jde v lásce do bolestivých krajností, aby se jeho spasitelné slovo k tobě dostalo, abys je, člověče, pochopil a přijal. Proto přišel.

V plnosti času Bůh odložil své Božství, narodil se smrtelný smrtelníkům, aby nám oznámil své JMÉNO a dal své SLOVO (J 17,6.8.14.). „Způsob služebníka přijal, podobný lidem učiněn“ (Fp 2,7). Duch Stvořitel člověku v panství lži a nenávisti prostředkuje Ducha pravdy a lásky. Dává milovanému stvoření sám sebe (J 1,1). Novou Smlouvou nám umožňuje život se sebou ve svém JMÉNU (J 17). Chopili jsme se živou vírou těchto darů?

Anděl je tenkrát ohlásil z Boží svatě skrytosti dvěma signály dvojím narozením. „Nazveš jméno jeho Jan (Jóhánán – Hospodin je milost). Bude veliký před obličejem Páně, předejde v duchu a moci Eliášově.“ A opět: „Nazveš jméno jeho Ježíš (Jehošua – Hospodin je spása). Syn Nejvyššího slouti bude“: Nepřeslechnutelně zaznělo duchovní předzvědění Boží, které se stalo tělem: MILOST a SPÁSA. Věříš v Boha? Věř jeho zjevení v milosti a spáse pro tebe. Stůj o milost odpuštění k osvětlení očí myslí Duchem moudrosti a zjevení k poznání jeho a sloužení jemu (Ef 1,17-18; Žd 9,14). Stůjme o milost vzhledu k pravdě, k tajemství jeho kralování, a vykročme. Smíme se vyznat v tlačenci duchů antikrista (1J 4,1). Jdi tím směrem k pravdě a s pravdou, jak ji dosvědčil Ježíš cestou ke kříži a vzkříšení. To je ospravedlnění. Úkol, poslání být ve světě spravedlností (tedy s pravdou Boží) v Kristu (2K 521). Ospravedlnění z víry není jenom glejtem duše, že jsi OK pro zasloužení Kristovo, ale směrovkou a navigací. Ospravedlnění je abrahamovskou džipískou k řidičáku po úzké cestě života k životu. Chápeš? Konej své spasení. Drž se spásky v Kristu, vytržen z všežravého hnutí v moci temnosti, lži a nenávisti na svědectví té pravdě a lásce. V soudu dnešních dní (J3,19). Spása se stala, a děje se darem SLOVA v těle. Ptáme se po tom SLOVU od počátku, po JMÉNU Otce, po SLOVU PRAVDY, která vysvobozuje (J 8,31-32). V setkání s ním teď a tady jde o všechno. Sledujme v evangeliu jeho pouť světem.

Těm, které potkává, lidem země od pluhu, lodí a sítí říká: Práce ti neuteče. Dneska sáhni po tom, co zůstává k životu věčnému. Dává to Syn člověka, jehož potvrdil Bůh Otec. Slyšíš? Svitlo tí? Tak s tím něco dělej! (Žd 3,7-8). SLOVO se chce stát tělem, jakože je teď jíš a chutnáš, říká, a sytí spoustu lidí svačinou jednoho chlapce zadarmo. To nelze přeslechnout a nevidět. „Ovšem jíst musíme znovu a znovu. Mistře, jak na to? Jak příště k tomu chlebu s rybami ze slova? Co je to za melouch, to dílo Boží, jak říkáš? Být u Boha na byt a stravu napořád? Ano, zajímá je fuška, co jednomu hodí ten chleba věčnej bez námahy a starostí o živobytí. Co máme dělat?

„Je to prosté,“ slyší. „Boží dílo je, abyste věřili v toho, kterého on poslal.“

„Fajn, ale pochop, Mistře, chtělo by to nákej ten foršus do začátku, co říkáš, šéfe? Něco předem než se za tebou rozběhneme, ať víme, o co kráčí a do čeho dem. Znáš to přece: „Proroka z prostředku tvého, z bratří tvých jako já jsem, vzbudí tobě Hospodin,“ vzpomínají si z dětství (5M 18,15). „Otcové jedli manu na poušti, jak stojí psáno: Chléb z nebe dal jim jísti... no?“

„Chápu. Jste vedle na slepé koleji. Táhnete se za mnou ne, že jste se setkali s duchovní skutečností a zahlédli otevřená nebesa, ale chcete další porci. Avšak ne Mojžíš vám dal chleba z nebe. Od mého Otce sestupuje ten chléb z nebe pravý, který dává život světu.“

Chudí, možná až příliš často hladoví, dokážou občasnou sytost ocenit. Včera se soumrakem to vypadalo na povstání. Nasycení by zvedli chleboďárce na ramena a prohlásili by ho králem, ale ztratil se jim. Odešel od té všehoschopné kohorty, aby se modlil. Aby pokušiteli (ano, i tady je mu v patách) znovu řekl: Odstup! „Jeden je král a Pán, Bůh. Jen jemu se budeš klanět, a ovšem nejen chlebem živ bude člověk, ale každým SLOVEM vycházejícím skrze ústa Boží.“ (5M 8,3). Jsem jeho ústy. JSEM ústy Boha živého, který Duch jest. Na kolenou mu nově vyvstává, co si tenkrát u Jordánu potvrdil oddáním se Otcí v ponoření křtu. JSEM obrazem toho, který Duch jest, Boha neviditelného, rozjímá při modlitbě se svým Božstvím (Kol 1,15), Syn s Otcem.

Před rozbřeskem vstane a neokázale, samozřejmě se pustí přes jezero „na rukou nesen anděly“ (Ž 91,12). Potká ty své, které poslal napřed, jak se pachtí proti větru. „Já jsem to! Nebojte se! Od teďka to půjde.“ Na protějším břehu pak z včerejších jedlíků nejvytrvalejší by blaho sytosti rádi zakusili znovu. Přes noc jim vytrávil. Dobře si všimli, že na lodi s učedníky není. Měli to pod kontrolou, a přesto zmizel. Jakáž pomoc! S ránem zakotvili u toho pustého místa tiberiadští rybáři a vzali je zpátky do města, a hle, potkávají Ježíše s učedníky cestou k ranním modlitbám. „Mistře, kdy jsi sem přišel?“

„Není to skutek moci Boží, co vás přivádí. Netoužíte po jeho kralování. Hledáte mě, ne, že jste viděli divy, ale že jste se dosyta najedli chleba.“ Uvědomte si, o co stojíte, říká jim cestou ke škole. O co vám jde, zatímco se vás odjinud dotýká to Boží?

„Pane, dávej nám ten chleba vždycky,“ Mistře, tu včerejší hojnost každé den.

„Víte jistě, že to chcete? Já jsem ten chléb života. Vaši otcové jedli manu na poušti a zemřeli. JSEM živý chléb přítomné Boží skrytosti. Kdo bude jíst ten chléb, živ bude navěky... Chléb, který já dám, je mé tělo, smrtelné jako vaše. Já je dávám za život světa.“ (L 22,19).

Zírají. Včerejší chleboďárce vede k snídani jinotajné řeči, jako by mluvil z cesty. Dochází jim, že kusu chleba se nedočkají. Co zbývá od včera je sen. Ještě zaslechnou, nejen že chlebem je jeho tělo, ale k pití nehorázně nabízí svou krev... Proslýchá se, že se pomínil. Vždyť „duše všelikého těla je v krvi jeho,“ vybavují si z Mojžíše. „Oddal jsem vám ji k oltáři, k očišťování duší vašich. nebo jedině krev na duši očišťuje. Kdož by koli jedl ji, vyhlazen bude“ (3M 17,11-14). Kdypak si naposledy takhle říkali v Zákoně? Jdou od toho. A brzy řeknou: „Dábelství má a blázní. Co ho posloucháte?“ (J 10,20).

„Sloužím,“ říká Ježíš. „Svou duši pokládám na vykoupení za mnohé“ (Mk 10,45), ano, až do té krve. Svým životem, myšlenkami, řečí a skutky vás dostávám z marnosti a měním k hojnějšímu životu, k životu věčnému. To je, co vás živí. Nebudete-li jísti tělo Syna člověka a pít jeho krev, nemáte v sobě život... Jenže vy na to nemáte žaludek. Co kdybyste viděli odcházet Syna člověka tam, kde dříve byl a odkud přišel?“ ptá se Ježíš záhadně a dodává: „Duch je, který obživuje. Tělo? Nic neprospívá. Slova, která vám mluvím, jsou Duch a život. Přijde ke mně jenom ten, komu to Otec dá, koho oči otevře k vidění, uši k slyšení a srdce k porozumění (v. 44. a 65.). Ostatní se poohlédnou jinde. Nakonec vždycky jim půjde především a hlavně o to, co hyne. Proto mnozí z učedníků se vrátili a víc s ním nechodili. Zase má kolem sebe jen těch dvanáct.

„I vy chcete odejít? – „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš SLOVA věčného života a my jsme poznali a uvěřili, že jsi ty Kristus, Syn Boha živého,“ vyznává Šimon Petr za všechny, třebaže jeden z nich to vidí jinak.

„Však jsem vás dvanáct vyvolil,“ myslí Ježíš na svou církev a neskrývá, že ví, jak na tom s iškariotským Judou mezi námi je. Amen.

Modlitba:

Bože, v Pánu Ježíši Kristu náš Otče, ty víš, s čím jsme dnes přišli a proč tě hledáme. Jak dalece stojíme o pokrm, jímž nás duchovně živíš, aby v nás zůstával k věčnému životu. Obnov nás. Odpusť nám zlá zmýlení a zavinění, ať i my dokážeme odpustit. Vzdal od nás marnost, prosíme, otevři nás svému slovu. Osviť oči naší mysli pro naději svého povolání, Bože, Duchu svatý. Učiň nás vnímavými pro svoji svatou přítomnost, pro divy v nichž nás potkáváš, obracíš k pravdě, učíš lásce a vychováváš pro bytí s tebou. Díky, že našemu životu v této časnosti přinášíš jistotu nehynoucího smyslu.

Amen.

Změna: 25. března 2019

Samuel Jan Hejzlar